

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д-р. н. с. професор

О.О. Нестуля

2021 р.

ПРОГРАМА
фахових виробувань

для вступу на навчання
для здобуття ступеня магістра
за спеціальністю 281 "Публічне управління та адміністрування" освітня
програма "Публічне адміністрування"

Рекомендовано до затвердження

на засіданні приймальної комісії

протокол № 5 від «02» 02 2021 р.

Відповідальний секретар

приймальної комісії

О.С. Куцевол

Полтава 2021

Упорядники:

Г. В. Лаврик, д.ю.н., зав. кафедри правознавства,
професор;

О.В. Солдатенко, д.ю.н., проф., професор
кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

Розглянуто на засіданні науково-методичної
групи науково-методичної групи зі спеціальності
281 "Публічне управління та адміністрування"
освітня програма "Публічне адміністрування"

Голова науково-методичної групи

№ 6 від 26 січня 2021 р.

Солдатенко проф. Солдатенко О.В.

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування	5
3. Критерії оцінювання.....	12
4. Список рекомендованої літератури	13

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітньою програмою підготовки бакалавра спеціальності 281 281 "Публічне управління та адміністрування" освітньої програми «Публічне адміністрування» передбачається фахове випробування для вступників – випускників вищих навчальних закладів, які здобули освіту за ступенем бакалавра / спеціаліста / магістра.

Перелік питань для проведення фахового випробування базується на навчальному матеріалі фундаментальних дисциплін.

Мета фахових вступних випробувань. Вступ на навчання за ступенем магістра полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатися у Полтавському університеті економіки і торгівлі за спеціальністю 281 "Публічне управління та адміністрування" освітньої програми «Публічне адміністрування» ступеня магістра.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньої програми ступеня магістра абітурієнти повинні мати базову освіту освітньо-кваліфікаційного ступеня бакалавра / спеціаліста / магістра та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі гуманітарної та соціально-економічної підготовки та профільних наук.

Характеристика змісту програми. Програма фахових вступних випробувань спирається на освітньо-професійну програму підготовки бакалавра / спеціаліста / магістра зі спеціальності та одночасно відображає вимоги до студентів освітнього ступеня магістра, визначених у галузевих стандартах вищої освіти даних ступенів.

Порядок проведення фахових вступних випробувань визначається Положенням про приймальну комісію ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО»

1. Поняття, предмет і метод адміністративного права. Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права.
2. Принципи адміністративного права. Принцип верховенства права. Принцип належного урядування.
3. Система адміністративного права.
4. Адміністративно-правові норми, їх особливості, класифікація та реалізація.
5. Джерела адміністративного права та їх види. Систематизація адміністративного законодавства.
6. Адміністративно-правові відносини, їх особливості, структура та види.
7. Поняття і види суб'єктів адміністративного права.
8. Правоздатність та дієздатність суб'єктів адміністративного права.
9. Громадяни як суб'єкти адміністративного права та їх адміністративно-правовий статус.
10. Права та обов'язки громадян у сфері державного управління. Право громадян на звернення.
11. Іноземці, особи без громадянства та їх адміністративно-правовий статус.
12. Адміністративно-правовий статус біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту.
13. Поняття, система органів виконавчої влади та їх види.
14. Президент України та його повноваження у сфері виконавчої влади.
15. Кабінет Міністрів України як вищий орган у системі органів виконавчої влади.
16. Центральні органи виконавчої влади та їх види.
17. Місцеві (територіальні) органи центральних органів виконавчої влади та їх адміністративно-правовий статус.
18. Місцеві органи виконавчої влади. Відносини місцевих органів виконавчої влади з органами місцевого самоврядування.
19. Підстави формування, функції та повноваження військово-цивільних адміністрацій.

20. Органи влади Автономної Республіки Крим як суб'єкти адміністративного права.

21. Місцеве самоврядування: поняття, принципи, система органів.

22. Суб'єкти делегованих повноважень та їх адміністративно-правовий статус.

23. Підприємства, установи та інші юридичні особи публічного права, які не мають статусу органа публічної влади, як суб'єкти адміністративного права.

24. Порядок створення і припинення діяльності підприємств. Суб'єкти управління підприємствами.

25. Суб'єкти (утворення), які не мають ознак юридичної особи, та їх адміністративно-правовий статус.

26. Поняття, основні риси, завдання і функції державної служби.

27. Принципи державної служби.

28. Посада і посадова особа. Класифікація посад державної служби.

29. Проходження державної служби.

30. Припинення державної служби.

31. Органи управління державною службою.

32. Поняття служби в органах місцевого самоврядування та її завдання.

33. Принципи служби в органах місцевого самоврядування.

34. Посадові особи місцевого самоврядування та їх адміністративно-правовий статус.

35. Класифікація категорій посад в органах місцевого самоврядування. Ранги посадових осіб органів місцевого самоврядування.

36. Порядок прийняття на службу в органи місцевого самоврядування. Підстави припинення служби в органах місцевого самоврядування.

37. Поняття, види громадських об'єднань, та їх адміністративно-правовий статус.

38. Принципи та умови створення і діяльності громадських об'єднань. Припинення діяльності громадських об'єднань.

39. Поняття і види функцій публічного управління.

40. Поняття і види адміністративних послуг.

41. Принципи, гарантії та стандарти надання адміністративних послуг.

42. Поняття і види форм публічного управління.

43. Правові акти публічного управління та їх класифікація. Дія правових актів публічного управління.
44. Адміністративний договір, його ознаки та види.
45. Поняття, види і характеристика методів публічного управління. Адміністративний примус.
46. Поняття, значення електронного урядування. Перспективи розвитку електронного урядування в Україні.
47. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності. Відмежування адміністративної відповідальності від інших видів адміністративної відповідальності.
48. Поняття та особливості адміністративної відповідальності юридичних осіб.
49. Принципи адміністративної відповідальності.
50. Адміністративне правопорушення (проступок) і його склад.
51. Система та види адміністративних стягнень.
52. Виконання постанови про накладення адміністративного стягнення.
53. Загальні правила і строки притягнення до адміністративної відповідальності.
54. Адміністративне провадження, його стадії, етапи та процесуальні дії. Характеристика провадження в окремих адміністративних справах.
55. Провадження у справах про адміністративні правопорушення: завдання і порядок, заходи забезпечення.
56. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.
57. Поняття, завдання та принципи адміністративного судочинства.
58. Система адміністративних судів та їх компетенція щодо вирішення адміністративних справ.
59. Поняття та гарантії, способи забезпечення законності і дисципліни у сфері публічного управління.
60. Контроль і нагляд у публічному управлінні.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО»

1. Поняття, юридична природа, сфера дії та функції сучасного міжнародного публічного права, походження терміну “міжнародне право”.

2. Наукові періодизації історії міжнародного публічного права та теорії виникнення міжнародного публічного права.
3. Особливості стародавнього міжнародного права, міжнародне право періоду Середньовіччя та класичне міжнародне право.
4. Теорії співвідношення міжнародного публічного права та національного права, дія міжнародного права в національному праві.
5. Система й структура міжнародного публічного права.
6. Поняття, критерії відокремлення та види галузей і інститутів міжнародного публічного права.
7. Сутність явища фрагментації міжнародного публічного права.
8. Поняття, види, ієрархія та характерні риси норм міжнародного публічного права. Кодифікація норм міжнародного публічного права.
9. Поняття та види джерел міжнародного публічного права. Стаття 38 Статуту Міжнародного Суду ООН (Організації Об'єднаних Націй).
10. Міжнародний договір та міжнародний звичай.
11. Загальні принципи права як джерело міжнародного публічного права.
12. Рішення міжнародних організацій та міжнародних судових органів як джерела міжнародного публічного права.
13. Допоміжні засоби для визначення норм міжнародного публічного права.
14. Односторонні акти держав як джерело міжнародного публічного права.
15. Суб'єкти міжнародного публічного права: поняття, класифікація. Поняття та зміст інституту міжнародної правосуб'єктності.
16. Держава як суб'єкт міжнародного публічного права, міжнародна правосуб'єктність міжнародних організацій.
17. Міжнародна правосуб'єктність фізичних осіб.
18. Визнання у міжнародному публічному праві: поняття, юридична природа, форми, типи та засоби.
19. Визнання нових держав та урядів, інші види визнання у міжнародному публічному праві.
20. Поняття, підстави та об'єкт дії норм правонаступництва у міжнародному публічному праві.

21. правонаступництво держав щодо міжнародних договорів, державної власності, архівів та боргів. Припинення існування СРСР та правонаступництво України.

22. Поняття та функції основних принципів міжнародного публічного права, їх природа та ознаки.

23. Класифікація та зміст основних принципів міжнародного публічного права.

24. Реалізація норм міжнародного публічного права, міжнародний правотворчий процес, його принципи та суб'єкти.

25. Поняття, форми, способи та механізм реалізації норм міжнародного публічного права.

26. Поняття, юридична природа та підстави для виникнення відповідальності за міжнародним публічним правом.

27. Протиправні діяння в міжнародному публічному праві та їх класифікація.

28. Суб'єкти та обставини, що звільняють від відповідальності в міжнародному публічному праві.

29. Види та форми відповідальності в міжнародному публічному праві.

30. Міжнародно-правові зобов'язання *erga omnes*.

31. Поняття, підстави, умови правомірності та механізм застосування санкцій та контрзаходів за міжнародним публічним правом. Санкції щодо РФ та персональні обмежувальні заходи.

32. Естопель у міжнародному публічному праві.

33. Підходи до кваліфікації Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї 1994 р. (Будапештський меморандум) та її юридичні наслідки.

34. Питання громадянства в міжнародному публічному праві: правовий статус іноземців, апатридів, біпатридів, біженців, та право притулку.

35. Поняття та види територій у міжнародному публічному праві, склад та підстави зміни державної території. Державні кордони. Територіальні спори та претензії.

36. Правові режими Антарктики та Арктики.

37. Поняття, джерела та принципи права міжнародних договорів, сторони міжнародного договору.

38. Укладення, дія, дійсність, тлумачення та припинення міжнародного договору.

39. Поняття, джерела, принципи та система права зовнішніх зносин. Органи зовнішніх зносин держави.

40. Дипломатичне право, консульське право, право спеціальних місій, дипломатичне право міжнародних організацій.

41. Привілеї та імунітети у праві зовнішніх зносин.

42. Поняття, джерела та принципи права міжнародних організацій.

43. Поняття, ознаки та класифікація міжнародних міждержавних організацій. ООН (Організація Об'єднаних Націй), регіональні міжнародні організації та міжнародні неурядові організації.

44. Поняття, джерела, принципи та система міжнародного гуманітарного права.

45. Кваліфікація збройних конфліктів, в тому числі конфлікту на території України. Учасники збройного конфлікту.

46. Захист жертв війни за міжнародним правом. Засоби та методи ведення війни.

47. Поняття, джерела та принципи міжнародного кримінального права.

48. Міжнародні злочини, індивідуальна кримінальна відповідальність за міжнародним правом та міжнародний кримінальний процес.

49. Форми та напрямки міжнародного співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю, правова допомога та екстрадиція.

50. Поняття, джерела та принципи міжнародного морського права. Класифікація та юридичний статус морських просторів.

51. Поняття та джерела міжнародного повітряного та міжнародного космічного права.

52. Поняття, джерела, принципи та система міжнародного економічного права. Міжнародні економічні організації. Право СОТ (Світової організації торгівлі).

53. Регулювання діяльності транснаціональних корпорацій за міжнародним правом.

54. Юрисдикційні імунітети держав та їх власності.

55. Поняття, джерела, принципи та інституційний механізм міжнародного екологічного права.

56. Поняття, джерела та принципи права мирного вирішення міжнародних спорів.

57. Поняття міжнародного спору та класифікація мирних засобів вирішення міжнародних спорів.

58. Міжнародний Суд ООН (Організації Об'єднаних Націй). Регіональні й спеціальні міжнародні судові установи. Міжнародні арбітражні (третейські) суди.

59. Поняття, джерела та принципи права міжнародної безпеки.

60. Колективна безпека та миротворча діяльність, невоєнні аспекти міжнародної безпеки.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Оцінювання знань вступників проводиться за 200-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

180-200 балів	вступник дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ.
160-179 балів	вступник у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді.
140-159 балів	вступник отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
120-139 балів	вступник дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел.
100-119 балів	вступник має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
0-99 балів	вступник дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів.

Екзаменаційний білет містить 2 питання з основних розділів, наведених у Програмі.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Конституція України

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72 /1. – Ст. 2598.

Парламентські декларації

2. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. № 1427-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 38. – Ст. 502.

3. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р. № 55-ХІІ // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1990. – № 31. – Ст. 429.

4. Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 р. № 1771-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 799.

Закони України

5. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 462.

6. Кодекс адміністративного судочинства України: прийнятий Верховною Радою України 6 липня 2005 р. № 2747-IV; офіційний текст зі змінами та доповненнями станом на 25 травня 2009 р. – К.: Форум, 2009. – 180 с.

7. Кодекс законів про працю України [Текст]: станом на 25 січня 2017 р.: відповідає офіц. тексту. – Х.: Право, 2017. – 122 с.

8. Кодекс України про адміністративні правопорушення: станом на 22 січня 2013 р.: відповідає офіц. тексту. – Х.: Право, 2013. – 320 с.

9. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.

10. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 13. – Ст. 88.

11. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. // Відомості Верховної Ради України, 2002. – № 21-22. – Ст. 135.

12. Цивільний кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – № 11. – Ст. 461.

Література

12. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Вид-во «Юридична думка», 2004. – 584 с.

13. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 2. Особлива частина. – К.: Юридична думка, 2009. – 600 с.

14. Адміністративне право: підручник / Ю.П.Битяк (кер. авт. кол.), І.М. Балакарева, І.В.Бойко та ін.; за заг. ред. Ю.П.Битяка. – Харків: Право, 2020. – 392 с.

15. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. К.: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sipl.com.ua/wp-content/uploads/2020/03/Адміністративне-право-України.-Повний-курс-підручник-2020.pdf>

16. Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред.. І.С. Гриценка. – К.: Юрінком інтер, 2015. – 568 с.

17. Коломоєць Т.О., Колпаков В.К. Вступ до навчального курсу «адміністративне право України»: текст лекцій / Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков. – К.: Ін Юре, 2014. – 240 с.

18. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О. В. Кузьменко. 3-тє вид. допов. К.: Юрінком інтер, 2018. – 904 с.

19. Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол.: В.Я. Тацій (голова редкол.), О.В. Петришин (відп. секретар), Ю.Г. Барабаш та ін.; нац. акад. прав. Наук України. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Х.: Право, 2011. – 1128 с.

20. Міжнародне право: Навч. посібник / За ред. М.В.Буроменського. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 336 с.

21. Міжнародне право: підручник / за ред. В.А Ліпкана. – К.: КНТ, 2009. – 752 с.

22. Міжнародне право: Підручник / Л. Д. Тимченко, В. П. Кононенко. – К.: Знання, 2012. – 631 с.

23. Міжнародне право: Підручник / М. О. Баймуратов. – Х.: «Одіссей», 2002. – 672 с.

24. Міжнародне право: підручник / М. Ю. Черкес. – 6-те вид., виправл. і доповн. – К.: Знання, 2011. – 397 с.

25. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. – Харків : Право, 2019. Т. 1 : Основи теорії. – 2019. – 416 с.

26. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / [В. В. Мицик, М. В. Буроменський, О. В. Буткевич та ін.] ; за ред. В. В. Мицика. – Харків : Право, 2019. Т. 2 : Основні галузі. – 2019. – 624 с.

27. Пронюк Н.В. Сучасне міжнародне право: навчальний посібник / Н.В. Пронюк. – К.: КНТ, 2008. – 344 с.

28. Репецький В. М. Міжнародне публічне право: підручник / В. М. Репецький, В. М. Лисик, М. М. Микієвич та ін.; за ред. В. М. Репецького. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2012. – 437 с.

29. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник / Т. Л. Сироїд. – Одеса Фенікс, 2018. – 744 с.
30. Федоренко В.Л. Конституційне право України: підруч. / До 20-ої річниці Конституції України та 25-ої річниці незалежності України / В. Л. Федоренко. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 616 с.